

PROCES-VERBAL
al ședinței ordinare a Consiliului de transparență din municipiul Bălți (CTB)
nr. 6

Data și ora: 19.11.2024, între 10:00 și 14:30

Locul desfășurării: municipiul Bălți, la Restaurantul „Imperial” (sala mică, etaj II, strada Strâi 3)

Prezenți:

➤ **Membrii CTB (conform dispoziției primarului nr. 349 din 22.11.2023, modificată prin nr. 41 din 05.02.2024):**

1. *Dănoi Ion*
2. *Jacota Olga*
3. *Raileanu Inna*
4. *Golovatii Livia*
5. *Cuharschi Daniela*
6. *Grițai Valentina*
7. *Burdeniuc Veaceslav*
8. *Barbalat Maria*
9. *Bucatari Rodica*
10. *Ciobanu Ion*

Absenți:

1. *Cebotari Stas*
2. *Bînzari Svetlana*
3. *Usatîi Nicolai*
4. *Zincovscaia Galina*
5. *Russu Luiza*
6. *Postovanu Sandu*
7. *Lesnic Ana*
8. *Livițcaia Silvia*

Invitați:

➤ **Reprezentanții ai instituțiilor de stat:**

1. *Lupașco Grigore, Ofițer Anticorupție, Direcția Educație Anticorupție, Centrul Național Anticorupție*
2. *Armașu Vitalie, consultant principal, Direcția Evaluare, Prevenire și Implementare Politici, Autoritatea Națională de Integritate*
3. *Dumbravan Marcel, Adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Șef al Oficiului Nord*
4. *Balanici Mariana, consultant, Procuratura Anticorupție, Oficiul Nord*
5. *Rusu Vladimir, Șef al Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat*
6. *Păvăleanu Oxana, Specialist principal, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat*
7. *Radu Oxana, Specialist principal, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat*
8. *Moscvin Diana, jurisconsult, Centrul Medicilor de Familie, mun. Bălți*
9. *Dumbrăveanu Ludmila, jurisconsult, Centrul Medicilor de Familie, mun. Bălți*
10. *Golban Tatiana, șef adjunct, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor*

➤ **Reprezentanți din partea GIZ Moldova:**

1. *Janine Baudach, manager de proiect GIZ Moldova*
2. *Omelian Corneliu, coordonator de proiecte GIZ Moldova*
3. *Rabei Cristina, coordonator de proiecte GIZ Moldova*

➤ **Reprezentanți ai Primăriei mun. Bălți:**

1. *Smirnova Irina, Șefa Direcției Serviciul de Presă*
2. *Morar Tamara, Șefa Direcției Relații cu Publicul*
3. *Nistor Anna, specialist principal, Direcția Sănătate*
4. *Sokovscaia Irina, specialist principal, Direcția Sănătate*

➤ **Reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale din municipiul Bălți:**

1. *Tabarcea Olesea, directoare AO „Clinica Juridică din Bălți”*
2. *Ursachi Serghei, jurisconsult, AO „Viață cu Speranță”*
3. *Figurina Ecaterina, CPTCSR „Drumul spre casă”*
4. *Tabarcea Andrei, coordonator de proiect, AO „CASMED”*
5. *Ciubotaru Anatolie, coordonator de proiect, „Clinica Juridică din Bălți”*

➤ **Voluntari:**

1. *Munteanu Ghenadie, student Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*
2. *Crîșmaru Eugen, student Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea președintelui și secretarului ședinței CTB
2. Evaluarea activității CTB pentru 2024 și formularea recomandărilor pentru 2025
3. Discuții privind îmbunătățirea mecanismelor de prevenire a corupției la nivel local

DESFĂȘURAREA FORUMULUI ȘI A ȘEDINȚEI CTB:

Evenimentul a fost deschis de către *Dna Tabarcea Olesea, Directoarea AO “Clinica Juridică din Bălți”* (gazda evenimentului), care a venit cu cuvânt de salut, urmată de *Dna Baudach Janine, Manager de proiect la Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei Moldova*, care a subliniat importanța colaborării internaționale pentru prevenirea corupției și consolidarea transparenței în administrațiile publice.

La deschiderea Forumului, *Dna Raileanu Inna, coordonatorul Consiliului de transparență din municipiul Bălți (CTB)*, a dat start ședinței, menționând că la eveniment sunt prezenți 11 membri ai CTB și 23 de invitați din diverse sfere de activitate, inclusiv administrația publică, societatea civilă, și instituții de control anticorupție. În conformitate cu punctul 66 din Regulamentul privind constituirea și funcționarea CTB, ședința este deliberativă datorită prezenței majorității membrilor.

Dna Raileanu Inna a propus spre aprobare ordinea de zi, formată din 3 chestiuni, conform enumerării anterioare.

Propunerea a fost pusă la vot.

S-a votat „*PRO*” – unanim

1. Cu privire la **Chestiunea nr. 1: Alegerea președintelui și secretarului ședinței CTB**

Conform procedurii, în calitate de președinte al ședinței CTB a fost aleasă *Dna Raileanu Inna*, coordonatorul CTB, iar secretar al ședinței a fost aleasă *Dna Barbalat Maria, membru a CTB*.

S-a votat „*PRO*”- unanim

2. Cu privire la **Chestiunea nr. 2: Evaluarea activității CTB pentru 2024 și formularea recomandărilor pentru 2025**

Dna Raileanu Inna a menționat că anul 2024 a fost un an de succes pentru CTB, demonstrând capacitatea de a influența pozitiv procesele administrative prin acțiuni strategice, dialog interinstituțional și mobilizarea cetățenilor. Continuarea acestor eforturi va contribui la consolidarea unei comunități mai transparente și mai responsabile.

Dna Raileanu Inna a prezentat o retrospectivă a realizărilor CTB în anul 2023 (prin grupul de inițiativă pentru constituirea CTB), apoi în 2024, menționând acțiunile întreprinse pentru consolidarea transparenței, implicarea cetățenilor și prevenirea corupției în municipiul Bălți în 2024 după cum urmează:

- 1) **Elaborarea și expedierea de petiții** către diverse instituții publice în vederea creșterii implicării cetățenilor în guvernare și promovării transparenței. Aceste demersuri au generat dialog cu autoritățile vizate și au evidențiat necesitatea unor măsuri pro active pentru o mai bună guvernare.
- 2) **Aderarea la Rețeaua Națională a Consiliilor Locale de Transparență**, inițiativă care a permis facilitarea schimbului de bune practici între consiliile locale de transparență din Republica Moldova, cât și crearea unei platforme comune pentru abordarea problemelor legate de transparență și guvernare locală.
- 3) **Crearea identității vizuale și a canalelor de comunicare** (Pagina oficială de Facebook, Logo-ul oficial, Adresa de e-mail oficială), acțiune care a contribuit semnificativ la îmbunătățirea vizibilității CTB și interacțiunii cu cetățenii.
- 4) **Organizarea ședințelor CTB și vizitelor de lucru la instituții anticorupție** (Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate, Centrul de Investigații Jurnalistice), realizare care a oferit membrilor CTB posibilitatea de a comunica, analiza perspective, dezvolta relații inter instituționale și înțelege mecanismele juridice de combatere a corupției)
- 5) **Training-uri pentru consolidarea capacităților membrilor CTB**, rezultat care a avut un impact semnificativ asupra membrilor CTB Bălți, consolidându-le abilitățile esențiale pentru promovarea transparenței și prevenirea corupției în autoritățile locale.
- 6) **Sondaje online și rapoarte-** acțiuni ale CTB care au evidențiat vulnerabilitățile în sistemul educațional și propuneri pentru remedierea acestora. Au fost elaborate 2 rapoarte de analiză detaliată a percepțiilor părinților și elevilor claselor liceale și gimnaziale din municipiul Bălți (cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani), și a părinților și cadrelor didactice din grădinițe privind corupția din sistemul de învățământ preuniversitar.
- 7) **Campanii de informare a locuitorilor municipiului Bălți-** privind prevenirea corupției în sectorul educației, agro-alimentar și social. Acestea au fost organizate în mai multe etape, implicând activități diverse pentru a ajunge eficient la cetățeni, și combinând distribuția de materiale tipărite cu activități online:
 - **Educație:** Pliant despre raportarea actelor de corupție în școli.
 - **Sănătate:** Ghid privind depunerea plângerilor de corupție în accesarea serviciilor sociale.
 - **Protecția consumatorilor:** Informări despre drepturile consumatorilor și siguranța alimentară.Campaniile de informare desfășurate de CTB Bălți au avut un impact pozitiv asupra prevenirii corupției la nivel local prin creșterea conștientizării publicului despre drepturile lor și despre modalitățile de raportare a actelor de corupție.
- 8) **Forumul Regional al Democrației Participative** care a reușit să întrunească participanți din diferite sectoare ale guvernării și societății civile.

Membrii CTB au discutat continuitatea și eficiența activităților CTB în prevenirea și combaterea corupției la nivel local prin dezvoltarea unui plan de sustenabilitate pentru perioada 2025-2026. Acest plan va include obiective strategice, măsuri concrete și surse de finanțare posibile de atras pentru susținerea activităților CTB. Planul de sustenabilitate va servi un ghid esențial pentru activitatea Consiliului în promovarea transparenței, responsabilității și participării cetățenilor la procesul decizional.

Membrii CTB au subliniat importanța finanțării activităților CTB și implicarea activă a fiecărui membru în identificarea problemelor generate de corupție la nivel local.

Propunerea a fost pusă la vot.

S-a votat „*PRO*” – unanim

S-A HOTĂRÂT: Elaborarea unui plan de sustenabilitate pentru CTB pentru perioada 2025-2026

3. Cu privire la **Chestiunea nr. 3: Discuții privind îmbunătățirea mecanismelor de prevenire a corupției la nivel local**

Participanții au discutat despre transparența și anticorupție în diverse sectoare, impactul corupției asupra guvernării locale și măsurile propuse pentru prevenirea acestui fenomen. Au împărtășit din experiențele și viziunile lor pentru îmbunătățirea transparenței și prevenirea corupției în sectoare esențiale, precum sănătatea, educația, protecția socială și siguranța alimentară. De asemenea, managerii instituțiilor de profil au prezentat informații despre impactul corupției asupra guvernării locale și proceselor democratice.

În urma discuțiilor, au fost identificate **10 probleme** majore în prevenirea corupției la nivel local, printre care:

- 1) Formalitățile administrative excesive
- 2) Lipsa unui interes real pentru combaterea corupției
- 3) Frica autorităților de represalii sau interese politice
- 4) Acceptarea tacită a corupției și relațiile clientelare
- 5) Insuficienta informare a cetățenilor
- 6) Vulnerabilitatea sectorului educațional și sanitar
- 7) Teama de repercusiuni în raportarea corupției
- 8) Resursele insuficiente pentru instituțiile de control
- 9) Cadrul legislativ greu de aplicat
- 10) Riscurile ca actele de corupție să nu fie sancționate corespunzător

De asemenea, participanții la forum au discutat și propus măsuri pentru prevenirea și combaterea corupției la nivel local, printre care:

- 1) Creșterea educației morale a societății
- 2) Creșterea salariilor funcționarilor publici
- 3) Promovarea transparenței în administrațiile publice locale
- 4) Implementarea unor mecanisme eficiente de raportare a corupției
- 5) Consolidarea rolului societății civile și simplificarea legislației
- 6) Modificarea Codului Penal al RM (art. 256)
- 7) Întărirea capacității instituțiilor de control
- 8) Crearea unei culturi a transparenței și responsabilității

Aceste recomandări vor fi incluse într-o rezoluție a CTB care va fi expediată instituțiilor relevante, precum: Parlamentul RM, Guvernul RM, Ministerul Justiției al RM, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Educației și Cercetării RM, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne al RM, Curtea de Conturi, Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție, Consiliul municipal Bălți, Primăria municipiului Bălți, Instituții de învățământ din municipiul Bălți, Societatea civilă (ONG-uri locale), Mass-media locală.

Propunerea a fost pusă la vot.

S-a votat „*PRO*” – unanim

S-A HOTĂRÂT: Redactarea unei Rezoluții ca rezultat al Forumului Regional și expedierea acesteia instituțiilor și organelor competente.

Discuțiile între participanți s-au încheiat cu crearea unor relații și oportunități de colaborare ulterioară între membrii CTB și invitații la Forum din sectoarele sănătate, educație, protecție socială și siguranță alimentară.

Dna Raileanu Inna a întrebat dacă există propuneri suplimentare pentru îmbunătățirea activității CTB în anul 2025 și subiectele care ar trebui incluse pe ordinea de zi a ședinței ordinare ce va avea loc în primul trimestru al anului 2025.

Membrii au discutat despre aspectele organizatorice ale următoarei ședințe a CTB.

Dna Raileanu Inna a mulțumit tuturor celor prezenți pentru participare și implicare, menționând că ordinea de zi a fost examinată în întregime.

Președintele ședinței, *Raileanu Inna*, coordonatorul CTB _____

Secretarul ședinței, *Barbalat Maria*, membru a CTB _____

